

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/20/939

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni peainspektor Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	23.04.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	12.03.2020 (registreeritud inspeksioonis 13.03.2020)
Teabevaldaja	Pärnu Linnavalitsus aadress: Suur-Sepa 16, 80098 Pärnu e-posti aadress: linnavalitsus@parnu.ee
Teabevaldaja vastutava isik	linnasekretär
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik aadress: XXXXX x-x, XXXXX e-posti aadress: xxxxxxxxx@xxxxx.com

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 1 ja 4 haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4 alusel

1) teen vaideotsuse vaie rahuldada,

2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

Vaadata uuesti läbi vaie esitaja 26.02.2020 esitatud teabenõue ja väljastada teabenõudes soovitud dokumendid linna poolt valitud ajaperioodi osas, mis ei takista linnavalitsusele pandud ülesannete täitmist. Juhul kui vaide esitaja poolt soovitud teave on mujal juba avalikustatud (registris), siis juhatada vaide esitaja avalikustatud teabe juurde, edastas lingi asukohale kus vastav teave on avalikustatud ning vajadusel selgitada kuidas registrist on võimalik soovitud teavet leida. Juhul kui mingi teabe osas on siiski tegemist suure mahuga ka 2020 aasta dokumentide osas, siis keelduda teabenõude täimisest ning selgitada, milles suur maht seisneb.

3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 7. mai 2020.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse

Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaide täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (üalaloodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

sunniraha 1500 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD

1. 24.01.2020 esitas vaide esitaja Pärnu Linnavalitsusele teabenõude, milles palus väljastada jõustunud kohtulahendid, milles Pärnu linn on osaline ja riikliku-, teenistusliku- ning haldusjärelevalvemenetluses tehtud otsused ja ettekirjutused ajavahemikul 2015-2020. Samuti palus vaide esitaja väljasta linna poolt sõlmitud halduslepingud
2. 17.02.2020 keeldus Pärnu Linnavalitsus teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 2 punkti 3 alusel taotletava teabe suure mahu tõttu, mis eeldab teabevaldaja töökorralduse muutmist ja takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist.
3. 26.02.2020 täpsustas vaide esitaja oma teabenõuet ning palus väljastada eeltoodud teabenõudes soovitud dokumendid mahus, mis ei takista linnavalitsuse ülesannete täitmist.
4. 05.03.2020 keeldud linnavalitsus uuesti teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 2 punkti 3 alusel, et soovitud dokumentide väljaotsimine ka lühema perioodi kohta kui 2015-2020 nõuab linnavalitsuse töökorralduse muutmist ja takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist. Lisaks selgitas linnavalitsus, et AvTS § 29 määratleb teabe avalikustamise viisid, lõike 1 järgi on need avalikustamine teabevaldaja veebilehel või veebilehele lingi lisamine, mille kaudu on teave kättesaadav. Pärnu linna veebilehel on link dokumendiregistrile, mille kaudu on teave kättesaadav. Seadus ei kohusta dubleerima kogu dokumendiregistri sisu linkide kaudu veebilehel.
4. Vaide esitajat linnavalitsuse selgitus ei rahuldanud ja ta esitas Pärnu Linnavalitsuse tegevuse peale teabenõude täitmata jätmise osas vaide

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

24.01.2020 teabenõudega (korduva) soovisin põhiliselt teavet mis pidanuks olema avalikustatud linna veebilehel või lisatud veebilehele link mis viinuks teabe juurde. Kuna veebilehel teavet avalikustatud ei olnud ja linnavalitsus viitas teabenõudele vastates suvalistele linkidele ja dokumendiregistrile kust teavet leida ei õnnestunud palusin teave mulle edastada (või viidata täpsele asukohale)

Palutud oli muuhulgas **punktis 2** edastada jõustunud kohtulahendeid (milles üheks osapooleks on Pärnu kohalik omavalitsus

punktis 3.1 ja 3.2 edastada riikliku järelevalve ja haldusjärelevalve jõustunud ettekirjutused ja otsused

punkt 4.1, 4.2 ja 4.3 . milliste avalike teenuste osutamiseks või ülesannete täitmiseks on Pärnu linn sõlminud halduslepinguid (2019 aastal või mis kehtisid 2019 aastal või kauem) eraõiguslike juriidiliste isikutega, füüsiliste isikutega, teiste kohalike omavalitsusüksuste ametiasutustega . Lepingud palusin edastada. Vaide esitaja hinnangul peab selline teave olema igal juhul avalik, sest tegemist on lepingutega, kus avalik võim delegerib omi avalikke kohustusi.

03.02.2020 kirjaga nr 4.3-7/11825-6 pikendas linnavalitsus teabenõude vastamise tähtaega kuna taotletud teabe väljaselgitamine olevat aeganõudev. (Huvitav, teave peab olema avalikustatud veebilehel aga leidmine on linnavalitsusel aeganõudev)

17.02.2020 vastuskirjaga nr 4.3-7/11825-7 keeldus Pärnu linnavalitsus punktide 2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, ja 4.3 osas teabenõude täitmisest AvTS § 23 lõike 2 punkti 3 alusel, kuna selle täitmine nõudvat taotletava teabe suure mahu tõttu teabevaldaja töökorralduse muutmist ja takistavat talle pandud avalike ülesannete täitmist. (teave pidanuks olema avalikustatud veebilehel).

26.02.2020 esitasin täiendava teabenõude paludes täita teabenõue osaliselt. (Teabenõudja ei saa ega peagi teadma kui palju ja mahukas on palutud teave)

-Täitke punkt 2 osas mis ei ole linnavalitsusele koormav (vähendage näiteks aastaid vm) ja teatage millises osas jäi punkt 2 täitmata.

-Täitke punkt 3.1 ja punkt 3.2 osas mis ei ole linnavalitsusele koormav (vähendage näiteks aastaid vm) ja teatage millises osas jäid need punktid täitmata.

-Täitke punkt 4.1, 4.2 ja 4.3 osas mis ei ole linnavalitsusele koormav (vähendage näiteks kuid vm) ja teatage millises osas jäi punkt 4 täitmata.

05.03.2020 vastuskirjaga nr 4.3-7/11825-9 jättis Pärnu linnavalitsus ka osaliselt palutud teave väljastamata AvTS § 23 lg 2 p 3 alusel. Kirjutades iga punkti keeldumise osas, et soovitud dokumentide väljaotsimine ka lühema perioodi kohta nõuab linnavalitsuse töökorralduse muutmist ja takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist, ja et Pärnu linna veebilehel on link dokumendiregistrile olemas.

Vaide esitaja sellega ei nõustu. Vaide esitajal on põhiseadisest tulenev õigus saada avalikuks kasutamiseks mõeldud teavet. Veel enam, teabe osas mis peab olema aktiivselt avalikustatud veebilehel ei peaks teabenõudja üldse esitama teabenõuet millise seisukoha on andnud ka õiguskantsler ja Andmekaitse Inspeksioon varasemalt .

Palun Andmekaitse Inspeksioonil

1. kontrollida kas Pärnu Linnavalitsus on keeldunud õiguspäraselt 26.02.2020 teabenõude punktides 2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3 palutud teabe väljastamisest ka osalisest .

2. kohustada Pärnu linnavalitsust täitma teabenõue 26.02.2020 ja väljastama punktides 2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3 palutud teave , või teave osas mis ei koorma linnavalitsuse tööd.

3. kontrollida kas Pärnu linnavalitsus on avalikustanud veebilehel (või lisanud lingi) teabe (mis teabenõudega palutud) seadusega ettenähtud korras.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Esitasite järelepärimise Erasiku vaide menetluses. Vastame esitatud küsimustele.

1. Palun selgitada, kuidas Pärnu linna puudutavate kohtulahenditega on Pärnu Linnavalitsuse dokumendiregistri kaudu võimalik tutvuda seaduses sätestatud ulatuses, kui kohtulahenditele on dokumendiregistris kehtestatud juurdepääsupiirangud?

Vastus: Kõik Pärnu Linnavalitsusele saabunud kohtulahendid ja muu kohtutega toimuv kirjavahetus on registreeritud dokumendiregistris (AvTS § 12 lg 1 p 1). Avaliku teabe seaduse alusel on vajadusel seatud dokumentidele juurdepääsupiirangud. Kui tegemist on asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud dokumendiga, on juurdepääsupiirang seatud kogu dokumendile ning avalikus dokumendiregistris on dokumendi (sh kohtulahendi) kohta avaldatud metaandmed. Kui juurdepääsupiirang dokumendil puudub või on selle tähtaeg möödunud, on dokument ka avalikus dokumendiregistris failina kättesaadav. Juhul, kui dokumendile on seatud juurdepääsupiirang, on avaliku teabe seadusega kooskõlas dokumendi metaandmete avalikustamine avalikus dokumendiregistris.

2. Kuna vaide esitaja palus väljastada dokumente osas, mis ei takistaks linnavalitsuse ülesannete täitmist, siis miks ei väljastatud näiteks kohtulahendid alates 2019 aasta algusest kuni käesoleva ajani (otsing andis 8 otsust)?

Vastus: Pärnu Linnavalitsuse dokumendiregistri on sarjades 4.3-4 (kirjavahetus kohtu- ja õiguslastes küsimustes) ja 11-30 (kirjavahetus sotsiaalvaldkonna kohtualastes küsimustes) registreeritud kogu kohtutega peetav kirjavahetus (sh on samas registreeritud ka saabunud kohtulahendid). Kohtulahendi jõustumine ei ole enamasti dokumenti registreerides teada, jõustumine võib näiteks selguda pärast seda, kui vaidlustamise tähtaeg on möödunud ja lahendit ei vaidlustatud. Eraldi registrit (või andmekogu) kohtuasjade kohta ei peeta. Kõik kohtuasjadega tegelevad teenistujad, nii juristid, sotsiaaltöötajad kui lastekaitsespetsialistid, peavad ise omale sobival viisil arvestust oma menetluses olevates kohtuasjades. Seega selleks, et välja selgitada mingil ajavahemikul jõustunud kohtulahendid, tuleks kõik dokumendiregistri vastavates sarjades sisalduvad mitu tuhat dokumenti ükshaaval üle kontrollida ja juhul kui tegemist on lõpplahendiga, siis ka üle kontrollida, kas vastav lahend on jõustunud või mitte.

On ilmselge, et 2019. aastast käesoleva ajani on jõustunud rohkem kui 8 kohtulahendit, mille üheks osapooliks on Pärnu linn (linnavalitsuse kaudu). Lisame selgituseks, et Pärnu linn kohaliku omavalitsusena osaleb kohtus ka nt eestkosteasjades ja perekonnaasjades. Täiendavalt on Pärnu Linnavalitsusega seotud jõustunud kohtulahendid avaldatud ka Riigi Teatajas.

3. Kuidas on dokumendiregistri kaudu võimalik tutvuda linna poolt tehtud ettekirjutuste ja vaideotsustega, kui enamik neist on piiranguga?

Vastus: Jõustunud ettekirjutused ja vaideotsused on juurdepääsupiiranguga tavaliselt sel põhjusel, et sisaldavad füüsiliste isikute eraelulisi isikuandmeid. AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel on sellistele dokumentidele seatud juurdepääsupiirang ning avalikus dokumendiregistris on avaldatud dokumendi metaandmed. Juhul, kui juurdepääsupiirangud puuduvad, on dokumendid failina kättesaadavad. Teabenõude korras saab küsida konkreetset juurdepääsupiiranguga dokumenti.

4. Miks ei ole Pärnu linnavalitsuse võrgulehel avalikustatud linnavalitsust puudutavad jõustunud kohtuotsused ja vaideotsused, ettekirjutused seaduses sätestatud ulatuses nagu nõuab seda AvTS § 28 lg 1 punktid 14 ja 29 või edastatud linki asukohale kus vastava teabega/dokumentidega saab tutvuda?

Vastus: Käesoleva vastuse punktides 1 ja 3 oleme selgitanud, kuidas dokumente registreerime. Veebilehel avalikustatud avaliku dokumendiregistri kaudu on juurdepääsetavad dokumendid, millel puuduvad juurdepääsupiirangud, asutusesiseseks kasutamiseks tunnistatud dokumentide puhul on avaldatud metaandmed ning neid dokumente on võimalik küsida teabenõudega.

5. Kui palju vaideotsuseid ja ettekirjutusi (arvuliselt) on linnavalitsus teinud alates 2019. aastast kuni käesoleva ajani?

Vastus: Pärnu Linnavalitsusel puudub eraldi arvestus tehtud vaideotsuste ja ettekirjutuste osas, mistõttu ei oska numbriliselt öelda, kui palju vaideotsuseid ja ettekirjutusi on alates 2019. aastast kuni käesoleva ajani tehtud.

Enamasti on vaiet lahendavaks organiks linnavalitsus, kelle vaideotsused on vormistatud linnavalitsuse korraldustena. Aga näiteks viivistasu otsuste vaidlustamisel on vaiet lahendavaks organiks linnavalitsuse finantsjuhtimisteenistus ning vaideotsused vormistatakse finantsjuhtimisteenistuse otsustena.

Riikliku järelevalve pädevus, sh ettekirjutuse tegemise õigus, on linnavalitsusel rohkem kui kahekümne seaduse alusel. Linnavalitsus on 25.02.2020 korraldusega nr 109 kinnitanud ametikohtade loetelu, mida täitvatel ametnikel on riikliku järelevalve teostamise pädevus. Korraldusest on näha nii seadused, mille alusel riiklikku järelevalvet teostatakse kui ka ametnikud, kellel on ettekirjutuse tegemise õigus. Tehtud ettekirjutused ja sellega seonduv kirjavahetus registreeritakse vastavalt sisule sobivasse sarja, st et puudub eraldi sari tehtud ettekirjutuste registreerimiseks.

6. Miks ei edastatud vaide esitajale linki, mille kaudu on dokumendiregistrist leitavad halduslepingud

<https://edok.parnu.ee/public/index.aspx?o=924&o2=924&u=null&hdr=hp&dschex=1&sbr=al1&tbs=all&dt=&sbrq=haldusleping>, et vaide esitaja saaks nendega lihtsalt tutvuda ja vajadusel täpsustada, milline leping teda huvitab, millega ei ole dokumendiregistri kaudu võimalik tutvuda?

Vastus: Teie viidatud link ei sisalda kõiki halduslepinguid, vaid dokumente, mille puhul on registreerimisel väljal „pealkiri veebis“ märgitud sõna „haldusleping“. Kuna selliselt edastatud lingilt ei saa ammendavat loetelu halduslepingutest, ei ole sellise lingi edastamine otstarbekas.

Halduslepingud on registreeritud erinevates sarjades ning lepingu registreerimisel ei pruugi olla pealkirjas märgitud sõna „haldusleping“. Seetõttu ei ole ka võimalik teha dokumendiregistris päringut, mis annaks vastuseks ainult halduslepingud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Vaide ese

AvTS § 46 näeb ette vaide esitamise võimaluse teabenõude täitmisest keeldumis või mittenõuetekohase täimise peale. Kuna antud juhul on vaide esitaja esitanud Pärnu Linnavalitsusele teabenõude teabe osas, mida linnavalitsus on kohustatud ka oma veebilehel

avalikustama, siis on antud juhul vaide esemeks teabenõude täitmata jätmise, mitte teabe veebilehel nõuetekohaselt avalikustamata jätmise. Viimase osas viib Andmekaitse Inspeksioon vajadusel läbi eraldi järelevalvemenetluse.

Juurdepääs avalikule teabele

AvTS § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadus avalikke ülesandeid täites. Sama paragrahvi lõikest 2 tulenevalt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras.

Antud juhul puudub vaidlus selles, et vaide esitaja poolt soovitud teabe puhul on tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes. Avalikule teabele juurdepääsu võimaldamisel tuleb eristada teabe aktiivset avalikustamist, millisel juhul teabevaldaja avalikustab tema omal initsiatiivil ilma, et keegi seda küsiks. Passiivse avalikustamise korral avalikustab/edastab teabevaldaja teabe siis kui keegi seda teabenõude korras küsib. Siinkohal pean vajalikuks selgitada, et teavet saab mõlemal juhul avalikustada siiski ulatuses, mis ei sisalda piiranguga andmeid.

AvTS § 28 annab loetelu teabest, mida teabevaldajad on kohustatud omaalgatuslikul, ilma et keegi seda küsiks, oma veebilehel avalikustama. AvTS § 28 lg 1 punktide 14 ja 29 kohaselt on teabevaldaja kohustatud oma veebilehel avalikustama riikliku järelevalve, haldusjärelevalve ja teenistusliku järelevalve käigus tehtud ettekirjutused ja otsused nende jõustumisest alates. Samuti on teabevaldajad kohustatud oma veebilehel avalikustama jõustunud kohtulahendid seadustest tulenevate piirangutega. Eeltoodu tähendab seda, et asutuse veebilehe kaudu peab olema võimalik tutvuda eelnimetatud otsuste sisuga seaduses sätestatud ulatuses.

Kui eelnimetatud teave on eelnevalt juba mujal avalikustatud, siis lubab AvTS § 29 lg 1 jätta §-s 28 loetletud teabe veebilehel avalikustamata, kuid sellisel juhul tuleb teabevaldajal oma veebilehel avalikustada link, mille kaudu on teave kättesaadav. Siinkohal pean vajalikuks selgitada, et kui teave on näiteks kättesaadav dokumendiregistri kaudu, siis ei piisa viitest ainult dokumendiregistrile, vaid lisada tuleb link, täpsele kohale dokumendiregistris või alternatiivina selgitada lingi juures kuidas registrist vastavat teavet leida.

Asjakohane ei ole aga viide dokumendiregistrile või muule registrile, kui seal registreeritud dokumentidega (dokumendi sisuga) ei ole võimalik tutvuda seaduses sätestatud ulatuses ehk siis registris on avalikud ainult dokumendi metaandmed. Ka AvTS § 20 punkt 3 kohaselt loetakse teabenõue täidetuks ainult juhul kui teabenõudjale on selgitatud kuidas on võimalik tutvuda avalikustatud teabega ehk juhutatud avalikustatud teabe juurde. Seega dokumendiregistris ainult dokumendi metaandmete avalikustamisega, ilma et oleks võimalik tutvuda dokumendi sisuga, ei ole täidetud AvTS §-st 28 tulenev teabe avalikustamise kohustus.

Teabenõude täitmine

Teabenõuetele vastamine on teabevaldaja seadusest tulenev kohustus. Teabenõude saamisel peab teabevaldaja teabenõude läbi vaatama seaduses sätestatud korras, sealhulgas kindlaks tegema, kas teabenõue puudutab kaitstavat informatsiooni, kas teabenõude esitaja on õigustatud nimetatud informatsiooni saama, kas teabenõue on selge ning kas teabenõue on täidetav taotletud viisil.

Nõustun Pärnu Linnavalitsusega selles, et kui teabenõudja küsib dokumente viie aasta kohta, siis võib olla tegemist olukorraga, kus dokumentide suure mahu tõttu võib dokumentide väljaotsimine olla aeganõudev, mis takistab asutuse avalike ülesannete täitmist. Küsitav on ka kas teabenõude mõte on olnud suurte ajavahemike (käesoleval juhul 5 aasta) jooksul mingis

valdkonnas koostatud dokumentide välja nõudmine. Ehk asutuse tegevuse lauskontrollimine.

Antud juhul on vaide esitaja soovinud 26.02.2020 esitatud täpsustatud teabenõude punktides 2, 3.1 ja 3.2 jõustunud kohtuotsuseid, milles linn on olnud osaline ning linna poolt riiklikus- ja haldusjärelvalves tehtud jõustunud ettekirjutusi ja otsuseid ulatuses, mis ei ole linnavalitsusele koormav. Linnavalitsus on keeldunud eelnimetatud dokumentide väljastamist põhjusel, *et soovitud dokumentide väljaotsimine ka lühema perioodi kohta kui 2015-2020 nõuab linnavalitsuse töökorralduse muutmist ja takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist*, Lisaks on linnavalitsus selgitanud, *et AvTS § 28 lõike 1 punkti 29 kohaselt tuleb jõustunud kohtulahendid seadusest tulenevate piirangutega avalikustada. Sama seaduse § 29 määratleb teabe avalikustamise viisid, lõike 1 järgi on need avalikustamine teabevaldaja veebilehel või veebilehele lingi lisamine, mille kaudu on teave kättesaadav. Pärnu linna veebilehel on link dokumendiregistrile, mille kaudu on teave kättesaadav. Seadus ei kohusta dubleerima kogu dokumendiregistri sisu linkide kaudu veebilehel.*

Andmekaitse Inspeksioon eeltooduga ei nõustu. Nagu juba eespool selgitasime, siis nii jõustunud kohtuotsused, kui ka riikliku- ja haldusjärelvalves tehtud ettekirjutused ja otsused tuleb avalikustada asutuse veebilehel seaduses sätestatud piiranguga, mis tähendab, et asutuse veebilehe kaudu peab olema võimalik tutvuda eelnimetatud dokumentide sisuga ulatuses, mis ei sisalda piirangu andmeid.

Dokumendiregistrisse juhatamine oleks õiguspärane siis kui nimetatud dokumentidega oleks võimalik dokumendiregistri kaudu tutvuda. Seega ei saa dokumentide dokumendiregistris registreerimist võrdsustada AvTS §-st 28 tuleneva dokumentide avalikustamise kohustusega. Seda enam kui eelnimetatud dokumendid sisaldavad enamikel juhtudel ka piirangu andmeid ning selliseid dokumente dokumendiregistri kaudu ei avalikustata. Seega dokumendiregistrisse juhatamine ei olnud õiguspärane.

Lisaks on linnavalitsus ka vastuses teabenõudele märkinud, et kohtuotsutega on võimalik tutvuda ka Riigi Teataja kohtulahendite registris. Nõustun, et kohtulahenditega on võimalik tutvuda ka Riigi Teataja vahendusel avalikustatud kohtulahendite registri kaudu, kui sellisel juhul tuleb vaide esitajale edastada link kohtulahendite registrile ning selgitada kuidas sealt on võimalik Pärnu linnaga seotud kohtulahendeid leida. Nõuetekohaseks ei saa pidada selgitust, et kohtulahenditega on võimalik tutvuda Riigi Teataja kaudu, kui pole edastatud vastavat link ega selgitust kuidas lahenditega on võimalik tutvuda.

Ka ei saa Andmekaitse Inspeksioon nõustuda Pärnu Linnavalitise seisukohaga, et teabenõudes soovitud riikliku- ja haldusjärelvalves tehtud ettekirjutuste ja otsuste väljastamine takistab linnavalitsusele pandud ülesannete täitmist. Seda põhjusel, et 26.02.2020 täpsustatud teabenõudes palus vaide esitaja edastada nimetatud dokumendid ulatuses, mis ei takista linnavalitsuse ülesannete täitmist. Seega juhul kui selliseid dokumente on palju oli üheks võimaluseks väljastada vastavad dokumendid näiteks ainult 2020 aasta osas. Juhul kui selliseid dokumente on ka 2020 aasta osas tõesti palju, siis keeldumise korral tuleks viidata ka orienteeruvale mahule, et oleks võimalik aru saada suurest mahust. Ainult suurele mahule viitamine ei võimalda kontrollida/arusaada, mida suure mahu all silmas peetakse, seda enam et linnavalitus ei oska ka ise öelda kui palju selliseid dokumente näiteks 2019 aasta kohta on. Seega jääb arusaamatuks, mille alusel on linnavalitsus asunud seisukohale, et tegemist on suure mahuga.

Kindlasti ei saa olla keeldumise põhjuseks see, et linnavalitsus on seadust eirates jätnud järelvalvemenetlustes tehtud otsused veebilehel avalikustamata ning dokumendiregistris on neid keeruline leida, kuna erinevad ametnikud on neid registreerinud erinevate pealkirjadega. Eeltoodu viitab asutuse asjaajamise puudulikkusele, kui asutus ei suuda oma dokumendiregistrist vajalikke dokumente leida.

Lisaks ei saa Andmekaitse Inspeksioon nõustuda Pärnu Linnavalitsusega selles, et teabenõude korras ei olnud võimalik väljastada ühtegi halduslepingut ega juhatada ka avalikustatud lepingute juurde. Kuigi seadus ei kohusta halduslepinguid eraldi veebilehel avalikustama, peavad need olema registreeritud asutuse dokumendiregistris ning digitaalselt allkirjastatud lepingud, millele ei ole kehtestatud juurdepääsupiiranut peavad olema dokumendiregistris avalikustatud. Kuna lepinguid oli küsitud ulatuses, mis ei takista linnale pandud ülesannete täitmist, siis oli linnavalitsusel võimalik valida, mis ajaperioodi kohta lepingud väljastatakse või juhatada vaide esitaja dokumendiregistris avalikustatud lepingute juurde.

Nii näiteks jääb inspeksioonile arusaamatuks, miks ei juhatatud vaide esitajat dokumendiregistris lepinguid otsima märksõna „haldusleping“ alusel, mis andis dokumendiregistris 54 vastet. Tõsi osa neist olid piiranguga. Kui ka linnavalitsuse selgituste kohaselt ei anna selline päring kogu ülevaadet halduslepingutest, siis oli linnavalitsusel võimalik edastada täiendavad selgitused ning selles osas teabe väljastamine ei olnud linnavalitsuse kuidagi koormav.

Keeldumise põhjuseks ei saa olla see, et lepingud on dokumendiregistris registreeritud erinevate pealkirjadega, mistõttu on neid keeruline leida. Kui linnavalitsus ei ole pidanud vajalikuks sätestada sisemist korda kuidas mingit liiki dokumente võimalikult lihtsalt vajadusel leida, siis ei ole see alus teabenõude täitmisest keeldumiseks. Kui linnavalitsusel oli lepinguid keeruline leida ning neid on palju, siis oli linnavalitsusel võimalus ka täpsustada, mis valdkonda puudutavaid lepingud vaide esitajat huvitavad.

Eeltoodust tulenevalt on Andmekaitse Inspeksioon seisukohal, et kui vaide esitaja palus 26.02.2020 teabenõudes väljastada soovitud dokumendid ulatuses, mis ei takista linnavalitsuse ülesannete täitmist, siis ei olnud linnavalitsuse keeldumine suure mahu tõttu õiguspärane. Seega tuleb Pärnu Linnavalitsusel vaide esitaja 26.02.2020 teabenõue uuesti läbi vaadata ja väljastada soovitud teave enda poolt valitud ulatuses, mis ei takista linnavalitsusele pandud ülesannete täitmist. Juhul kui vaide esitaja poolt soovitud teave on mujal juba avalikustatud (registris), siis juhatada vaide esitaja avalikustatud teabe juurde, vajadusel selgitades kuidas registrist on võimalik soovitud teavet leida. Juhul kui mingi teabe osas on siiski tegemist suure mahuga ka 2020 aasta dokumentide osas, siis keelduda teabenõude täimisest ning selgitada, milles suur maht seisneb.

Siiski pean juhtima ka vaide esitaja tähelepanu sellele, et ka teabenõudeid tuleb esitada vastustundlikult ning arvestada tuleb sellega, et teabenõudeid esitavad ka teised isikud, millele tuleb linnavalitsusele samuti vastata. Seega tuleks teabenõuete korral täpsustada ka millise valdkonna järelevalvedokumendid vaide esitajat huvitavad, mis teeks linnavalitsusel lihtsamaks teabenõuete täitmise. Kuigi AvTS § 15 paneb teabevaldajale kohustuse teabenõudjat teabenõude esitamisel ja talle vajaliku teabe väljaselgitamisel abistada, ei tähenda see siiski seda, et linnavalitsus peaks alati iga teabenõude osas teabenõudjalt üle küsima tema soovi. Reeglina vastab teabevaldaja teabenõudele nii nagu sellest on võimalik aru saada. Seega tuleb teabenõudes dokumente küsides viidata võimalikult täpselt konkreetsetele dokumentidele ning vältida umbmääraselt kõigi dokumentide küsimist mitmete aastate lõikes.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson

peainspektor

peadirektori volitusel